

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och
associationsrätt

Yttrande över betänkandet SOU 2024:7 Ett säkrare och mer tillgängligt fastighetsregister

Dnr Ju2024/00175

Skolverket avgränsar sitt yttrande till de frågor i utredningen som berör myndighetens verksamhetsområde samt förvaltningsmyndigheter generellt. Skolverket avstår i övrigt från att yttra sig.

Skolverket har ett stort behov av tillgång till information samt möjlighet att dela information för att genomföra sitt uppdrag som bland annat innefattar att genomföra fördjupade studier, ta fram statistik om förskolan och skolan samt stödja utvecklingen hos dessa huvudmän. Därför är datadelningsaspekter av stor vikt för oss. Det kan därvid röra sig om informationsförsörjning genom digitala uppgiftsutbyten mellan myndigheter inom ramen för ärendeprocesser eller på grund av uppgiftsskyldigheter samt tillhandahållande som sker av myndigheter med författningsreglerat ansvar att försörja samhället med information. I detta sammanhang framför Skolverket följande.

Allmänt

Skolverket ser att det kan finnas en del positiva aspekter av myndigheters möjligheter till att certifiera betrodda dataförmedlare. Enligt myndighetens bedömning kan detta bidra till ökat förtroende för informationsföretagen och kan i sin tur leda till en ökning av myndigheters efterlevnad av serviceskyldighet, kostnadseffektivitet samt rättssäkerhet.

Det finns en möjlighet att Skolverket i framtiden kan bli grunddatadomänansvarig myndighet för vissa skoldata. Då får avvägningar gällande informationsförsörjningsansvar ökad betydelse för myndigheten. Skolverket anser att det är positivt att de rättsliga förutsättningarna för informationsförsörjning och tillhandahållande av grunddata ses över. En viktig del i denna översyn är att bedöma förutsättningarna för en decentraliserad informationsförsörjning. Skolverket delar utredningens bedömning att en sådan konstruktion har fördelen att dubbelregistrering av information undviks. Skolverket anser att viss sektorsspecifik anpassning på området kan vara nödvändig.

Skolverket vill understryka vikten av samordning och gemensamma utgångspunkter för att ge förvaltningsmyndigheterna likartade förutsättningar vid informationsförsörjning. Skolverket anser vidare att det är särskilt viktigt att göra noggranna avvägningar gällande vilka konsekvenser föreslagna lösningar får avseende informationssäkerhet och datakvalitet. Skolverket har inga särskilda synpunkter på den avvägning som görs i utredningen avseende vilka typer av fastighetsinformation som bör hanteras centraliserat eller decentraliserat. Skolverket delar utredningens bedömning att dubbelregistrering av uppgifter generellt ger en försämrad datakvalitet. Skolverket ser även positivt på ambitionen att möjliggöra decentraliserade system för informationsförsörjning i den utsträckning det finns förutsättningar för detta.

11.1 En modern reglering med tydlig ansvarsfördelning

I övrigt vill Skolverket tillägga att myndigheten instämmer i utredningens bedömning gällande att ge Lantmäteriet i egenskap av sektorsansvarig myndighet föreskriftsrätt för interoperabilitetslösningar inom ramen för sitt sektorsansvar. Detta överensstämmer begreppsligt och i sin utformning med de förslag som ges i SOU 2023:96 där det har föreslagits en sektorsspecifik styrning där sektorsansvariga myndigheter ges en föreskriftsrätt för interoperabilitetslösningar inom respektive sektor.¹ Skolverket vill i detta sammanhang lyfta fram värdet att i enlighet med förslag i SOU 2023:96 fortsatt verka för sektorsspecifik styrning genom föreskriftsrätt, däribland föreskriftsrätt för interoperabilitetslösningar till Skolverket i egenskap av sektorsmyndighet för skolväsendet. Skolverket har i kontakter med utredningen SOU 2023:96 efterfrågat möjlighet att meddela föreskrifter inom sin sektor.

13 Ny fastighetsdatalag

Skolverket är positiv till utredningens förslag som rör utlämnande av information från myndigheter, ändamålsbestämmelser samt sekretessbrytande bestämmelser. Skolverket anser att det är önskvärt att förvaltningsmyndigheters registerförfattningar i den utsträckning det är möjligt utformas enhetligt. Det bidrar till att myndigheterna ges likartade förutsättningar för att utföra sina uppdrag, ett bättre och säkrare samarbete och informationsutbyte, samt bidrar till en bättre förståelse för bestämmelserna på området. Skolverket anser att enhetliga utgångspunkter för moderna registerförfattningar bör vara följande.² Registerförfattningars reglering kring utlämnanden bör vara teknikneutrala utan att uppställa något särskilt krav på formen för utlämnande. Direktåtkomst bör endast regleras i författning om sådan åtkomst behöver begränsas. I annat fall bör det vara upp till myndigheten att avgöra formen för utlämnande.

¹ En reform för datadelning, SOU 2023:96, s. 247–248.

² eSams Promemoria ”En modern registerförfattning” ES2022-6.

Registerförfattningarna bör renodlas från sekretessbrytande bestämmelser vilka i stället bör föras in i offentlighets- och sekretesslagstiftningen eller i materiell författning. Utredningens förslag är utformade i enlighet med dessa utgångspunkter.

20.1 Förslaget till fastighetsdatalag

Skolverket anser att det inte är nödvändigt att i lagstiftningen ytterligare återge finalitetsprincipen som det föreslås i 7 § fastighetsdatalagen. Bestämmelsen i artikel 5.1 b i dataskyddsförordningen som reglerar ändamålsbegränsning är direkt tillämplig. En hänvisning till finalitetsprincipen bör endast göras när den inte ska gälla. Att endast återge vissa delar av dataskyddsförordningen riskerar att bli missvisande.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschef Erik Janzon efter föredragning av juristerna Lars Bernhardsson och Katja Vert Rohdin.

Erik Janzon

Lars Bernhardsson Katja Vert Rohdin

Handlingen är beslutad i Skolverkets elektroniska ärende- och dokumenthanteringssystem av:
Erik Janzon (Signerare) den 2024-08-27
Katja Vert Rohdin (Signerare) den 2024-08-27
Lars Bernhardsson1 (Signerare) den 2024-08-27.